

Asia: VN/8292/2021

Lausuntopyyntö: Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi ajokorttilain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Datadrivers Oy kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi ajokorttilain muuttamisesta.

Lähtökohtana lain muuttamiselle pitää olla nuorten liikenneturvallisuuden parantaminen. Sen tavoitteen saavuttaminen vaikuttaa luonnollisesti koko kuljettajan elinkaaren ajan. Liikenneturvallisuuden parantamisen tärkein väline on ennakoiva ajotapa, joka perustuu liikenteen riskien tunnistamiseen ja havaittujen riskien reagoimiseen muuttamalla omaa käyttäytymistä.

B-luokan opetuksen minimiopetuksen lisääminen

Kannatamme riskientunnistamiskoulutuksen teoriaopetuksen määrän lisäämistä kahdella oppitunnilla. Perustelut mahtuvat yhteen lauseeseen; Ennakoiva ajaminen on ajattelutapa. Liikenteen riskien tunnistaminen on olennainen taito turvalliseen ajamiseen sekä nuorella että kokeneella kuljettajalla. Lisäopetus kohdistuu siis oikeaan paikkaan.

Huomioitavaa on, että laadukkaan oppituntien sisällöntuotannon varmistamiseksi, tulee toimijoille antaa riittävästi aikaa niiden suunnitteluun ja toteutukseen. Toimijat joutuvat integroimaan uuden opetussisällön jo olemassaolevaan ja mahdollisesti päivittämään tuotannossa olevien neljän RTK-tuntienkin sisältöjä. Käytännössä toteutusaika voi alkaa vasta kun Presidentti on hyväksynyt lain. Ehdotammekin lain voimaan tulon ajankohdaksi aikaisintaan 1.9.2022.

Riskientunnistamiskoulutuksen ajo-opetus.

Esityksessä halutaan liukkaankelin rataopetus pakolliseksi riskientunnistamiskoulutuksen yhteydessä. Vastustamme esitystä. Perusteluna on sama lause; Ennakoiva ajaminen on ajattelutapa. Reilun 30 vuoden aikana, kun olen ollut mukana kuljettajaopetuksessa, en ole nähnyt yhtään tutkimusta, jossa liukkaankelin ajoharjoittelulla liukasradoilla olisi ollut liikenneturvallisuutta parantavaa merkitystä. Simulaattoreilla päästään riittäviin tuloksiin eikä pakollinen radalla käynti ole perusteltua.

Liukkaankelin radat ovat osin jo hävinneet ja olemassa oleviinkaan ei luonnollisesti ole investoitu vuosiin. Ratamaksuihin olisi siis kovaa nousupainetta. Oppilaat joutuisivat ajamaan radalle ja takaisin pitkiäkin matkoja siirtyminä. Toteutuessaan tämä lisäisi monelta osin B-ajokortin kustannuksia merkittävästi ja vaikutuksesta ei olisi varmuutta.

Sen sijaan ehdotamme riskientunnistamiskoulutukseen lisäksi kahta pakollista lisäajotuntia, jolloin ammattitaitoisen liikenneopettajan johdolla voidaan käydä läpi riskien havaitsemista ja oman toiminnan sopeuttamista näkyviin ja osin näkymättömiinkin riskeihin.

Nykyinen ajokorttilainsäädäntö on vähentänyt pakollisten ajotuntien määrän niin alas, että riskientunnistamiskoulutuksen ajotunneista osa tai jopa kokonaan menee perusasioiden harjoitteluun ja kertaamiseen eikä varsinaiseen asiaan päästä lainkaan. Lisäksi jotta oppilas yleensäkin voi ottaa ennakoivaan ajamiseen liittyviä ajatusmalleja vastaan, pitää hänellä olla GDE-matriisin mukaisesti alempien tasojen vähintäänkin osittaista hallintaa. Lisäajomäärä tukisi myös opetuslupaoppilaita, joilla on paljon ajokokemusta, mutta GDE-matriisista ja ennakoivasta ajotavasta sen sijaan vähän tietoa, saati taitoa. Ennakoivaa ajattelutapa ja sen ammattimainen opettaminen vaatii erikoisosaamista eli liikenneopettajan oppilaan rinnalle.

Näin ollen koko riskientunnistamiskoulutus (6 h teoriaa ja 6 h ajo-opetusta) voisi olla täyttä asiaa, ennakoivan ajon opetusta. Siihen se on alun perin tarkoitettukin.

Torniossa, 17.11.2021

Petri Lääkkölä

Datadrivers Oy

Lääkkölä Petri
Datadrivers Oy - Petri Lääkkölä